

[Valdemar Thomsen.]

Mening gav Udtryk for det helt rigtige. Det gjorde han, idet han sagde, at der nu maatte Handling til med det for Øje at frembringe de mest elementære Livsforhold for Befolkningen, Føde, Brænde, Boliger og Klæder, at der af Forsynings- og moralske Grunde — jeg vil gerne slaa en Streg under det sidste — nødvendigvis, sagde det ærede Medlem, maatte skaffes Arbejde, og han tilføjede, at en Betingelse for, at det kunde ske, var, at Bedrifterne kom til at gaa for fuld Damp til lønnende Priser, og at Arbejderne maatte modtage Arbejde paa de Vilkaar, der kan gives. Det ærede Medlem har selvfølgelig Ret, naar han sagde, at dette i det lange Løb vil blive en Fordel for den samlede Kreds af Lønmodtagere. Det ærede Medlem føjede ogsaa til — og her maa jeg sige, at jeg er ogsaa fuldstændig paa Linie med det ærede Medlem —, at en Betingelse for, at det i det hele taget lod sig gøre, var, at Pris og Løn kom til at staa i Relation til Eksportpriserne. Lige saa opløftende det er at høre en saadan Tale, lige saa nedslaaende er det imidlertid at se den Konklusion, som det ærede Medlem og Partiet Venstre drager af den. Der er altid noget vist sørgeligt i at se en Mand sige det rigtige og gøre det forkerte, men jeg vil meget anbefale det Udvalg, der bliver nedsat, at se lidt nærmere paa den Tale, det ærede Medlem har holdt, og lade den blive Grundlaget for de Forhandlinger, der skal føres i Udvalget.

Jeg sagde, at man ikke drog den rette Konklusion. Efter alt at dømme er nemlig Ministeriet Stauning-Hauch-Munch-Møller, Firkanten, tilsyneladende af samme Anskuelse som det foregaaende, den nemlig, at man ved Hjælp af Lovparagraffer, uden Hensyn til Produktions- og Afsætningsmulighederne — dem, som det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen lagde saa uhyre stor Vægt paa —, kan fastlægge et bestemt Lønniveau og en bestemt Levstandard. I den Henseende adskiller det, vi her faar præsenteret, sig ikke principielt fra det, der har været Mode nu gennem adskillige Aar. Ligesom før begynder man ved den forkerte Ende. Det er selvfølgelig ikke et isoleret Spørgsmaal, der kun angaar Arbejdere og Arbejdsgivere. Det er hele Befolkningens økonomiske Tilværelse, det drejer sig om, og den maa, selv om Befolkningen bliver fattig, og maaske navnlig derfor, baseres paa et naturligt og solidt Grundlag, paa det Grundlag, som det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen pegede paa. Jeg ved ikke, hvilke Undersøgelser Regeringen har ladet foretage

for at finde et saadant Grundlag, men jeg ved, og det er for mig det afgørende, at det Lovforslag, vi her behandler, ikke er formet saaledes, at Lønningerne kommer til at staa i Forhold til det, der i den nuværende og i øvrigt i enhver Situation er saa aldeles afgørende, nemlig Produktionens Størrelse og Landets Eksportindtægter. Hvis Regeringen ikke mener, og det gør den aabenbart ikke, at Produktiviteten maa være afgørende for Arbejdslønnens Højde, hvorfor fastsætter man saa ikke langt højere Lønninger? Hvor er Grænsen? Og hvilke Hensyn — hvis der i det hele taget er noget Hensyn — mener man maa være de afgørende? Det er et Spørgsmaal, som jeg vil bede de paagældende Partier — ja, Venstre har jo for den Sags Skyld svaret for sit Vedkommende, bare ikke taget Konsekvensen af Svaret, men jeg vil saa bede de øvrige Partier give Svar paa dette. Der er nemlig ikke, heller ikke under den Forhandling, der nu har fundet Sted, givet nogen virkelig Antydning af, hvilke Synspunkter der har været afgørende for det Standpunkt, der maa være det centrale i Situationen.

I den ikke korte Tid, der medgik til Drøftelse i de halvt officielle Minister- og Partimøder, kom Regeringens Enighed og Samarbejde, Beslutsomhed og Handlekraft, som den ærede Minister Hr. Christmas Møller tidligere har lagt saa stor Vægt paa, i sin rette Belysning. Man fik i Virkeligheden Indtryk af, at Striden navnlig stod om, hvorvidt det var opportunt, netop opportunt, at lade Lønningerne stige med nogle faa Procent mere eller mindre. I Dage og Nætter diskuteredes der om en Femøre, og man lod det afgørende ligge, nemlig om der gennem den Ordning, man arbejdede paa Enighed om, skabtes det rette Forhold mellem Omkostninger og Produktionspriser. En fuldstændig Afbalancering af dette Forhold er nødvendig, hvis ikke Planøkonomien skal blive til den rene Pladderøkonomi, og kræver naturligvis indgaaende Undersøgelser.

Der har saamænd været mere end Tid nok til at foretage saadanne, men ingen har interesseret sig for sligt — i saa Fald vilde der selvfølgelig i Bemærkningerne til det Forslag, vi behandler, være gjort Rede for Resultaterne af de eventuelle Undersøgelser. Med det Materiale, der staaar til min Raadighed, kan jeg naturligvis ikke paa Øre angive det Forhold, der — om det ellers skal gaa os vel — maa være mellem Lønningerne paa den ene Side og Produktions- og Eksportpriser paa den anden,